OZGURKONAKCİ.COM · LOJİSTİK REHBERİ · 47

Lojistik ve dış ticaret kuruluşları

Kuralı kim koyar, sektörü kim temsil eder, nereden kaynak bulunur? Türkiye'den ve dünyadan 23 kuruluş.

Hazırlayan: Özgür Konakcı · Seviye: Başlangıç · Sürüm: 8 Kasım 2026

Çevrimiçi ve interaktif sürüm: **https://ozgurkonakci.com/rehber/sektor-kuruluslari/**

KISA CEVAP

Lojistik ve dış ticarette kuralları ICC, WCO, IMO, UNECE ve UNCITRAL gibi uluslararası kuruluşlar hazırlar; Türkiye'de uygulamayı Ticaret Bakanlığı ve Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı yönetir. Sektörü UTİKAD (forwarderlar), UND (uluslararası karayolu taşımacıları), İMEAK Deniz Ticaret Odası (denizcilik) ve TİM (ihracatçılar) gibi kuruluşlar temsil eder.

Neden bilmek gerekir?

Lojistikte bir kuralın aslını okumak, bir belgenin güncel sürümünü bulmak veya sektörün bir konudaki görüşünü öğrenmek için doğru kuruluşa gitmek gerekir. Kuruluşlar kabaca üç gruba ayrılır:

- **Kural koyan ve uygulayan kamu kuruluşları:** Bakanlıklar ile WCO, IMO ve UNECE gibi uluslararası örgütler.
- **Kural ve standart yayımlayan özel kuruluşlar:** ICC, BIMCO, FIATA ve DCSA gibi.
- **Sektörü temsil eden dernek ve odalar:** UTİKAD, UND, İMEAK Deniz Ticaret Odası ve TİM gibi.

Kuruluş rehberi

Kuruluş	Alan	Ne yapar?
T.C. Ticaret Bakanlığı	Türkiye	Dış ticaret politikası, gümrük işlemleri, ithalat denetimleri ve transit.
T.C. Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı	Türkiye	Karayolu, denizyolu, demiryolu ve havayolu taşımacılığı mevzuatı; taşıma yetki belgeleri.
Türkiye İhracatçılar Meclisi (TİM)	Türkiye	İhracatçı birliklerinin çatı kuruluşu. Türkiye'de ihracatçıların ilgili birliğe üyeliği kanunen zorunludur.
UTİKAD	Türkiye	Uluslararası Taşımacılık ve Lojistik Hizmet Üretenleri Derneği; forwarder ve lojistik şirketlerini temsil eder.
UND — Uluslararası Nakliyeciler Derneği	Türkiye	Uluslararası karayolu taşımacılarını temsil eder; karayolu taşımacılığı istatistikleri ve raporları yayımlar.

Kuruluş	Alan	Ne yapar?
İMEAK Deniz Ticaret Odası	Türkiye	Denizcilik sektörünün meslek odası: armatörler, acenteler, limanlar ve deniz ticareti şirketleri.
TÜRKLİM — Türkiye Liman İşletmecileri Derneği	Türkiye	Liman işletmecilerini temsil eder; limancılık sektörü raporları yayımlar.
Uluslararası Ticaret Odası (ICC)	Ticaret ve gümrük	Incoterms, UCP 600, URDG 758 gibi ticaret kurallarının yayıncısı.
Dünya Gümrük Örgütü (WCO)	Ticaret ve gümrük	Armonize Sistem, SAFE Çerçevesi ve gümrük standartları.
Dünya Ticaret Örgütü (WTO)	Ticaret ve gümrük	Çok taraflı ticaret kuralları ve Ticaretin Kolaylaştırılması Anlaşması.
UNCITRAL	Ticaret ve gümrük	BM Uluslararası Ticaret Hukuku Komisyonu; Hamburg, Rotterdam Kuralları ve MLETR.
UNECE	Ticaret ve gümrük	CMR, TIR, ADR ve UN/LOCODE gibi taşıma ve ticaret araçlarının BM'deki evi.
Uluslararası Denizcilik Örgütü (IMO)	Denizcilik	SOLAS, MARPOL, IMDG Kodu ve deniz güvenliği kuralları.
BIMCO	Denizcilik	Armatörler birliği; GENCON gibi standart charter ve konşimento formlarının yayıncısı.
DCSA	Denizcilik	Konteyner hatlarının dijital standartları: elektronik konşimento, takip, gemi programları.
Uluslararası Deniz Ticareti Odası (ICS)	Denizcilik	Dünya armatörlerinin temsilci kuruluşu.
BIC	Denizcilik	Konteyner sahip kodlarının (BIC kodu) uluslararası sicilini tutar.
FIATA	Forwarding ve karayolu	Uluslararası Forwarderlar Federasyonu; FBL gibi forwarder belgelerinin yayıncısı.
IRU	Forwarding ve karayolu	Uluslararası Karayolu Taşımacılığı Birliği; TIR garanti zincirini yönetir.
IATA	Forwarding ve karayolu	Havayolu şirketleri birliği; hava kargo standartları ve Tehlikeli Maddeler Kuralları.
International Group of P&I Clubs	Sigorta ve risk	Armatörlerin üçüncü kişi sorumluluklarını sigortalayan P&I kulüplerinin çatısı; standart LOI formlarını önerir.
TT Club	Sigorta ve risk	Taşıma ve lojistik operatörleri için sigorta; yük güvenliği ve hırsızlık raporları.
IUMI	Sigorta ve risk	Uluslararası Deniz Sigortacıları Birliği; deniz ve kargo sigortası istatistikleri.

Öğrenciler ve sektöre yeni girenler için

- **Mevzuatın aslı** için bakanlıkların ve uluslararası kuruluşların sitelerini kaynak alın; ikinci el özetler eskiyebilir.

- **Sektör raporları ve istatistikler** için TİM, UND ve TÜRKLİM gibi kuruluşların yayınlarına bakın.
- **Mesleki eğitim ve sertifika** programları için sektör derneklerinin eğitim sayfalarını takip edin.
- **Standart belgeler ve sözleşme formları** (FBL, GENCON gibi) yalnızca yayıncı kuruluştan alınmalıdır; eski veya değiştirilmiş kopyalar risklidir.

Kendinizi test edin

1. Incoterms kurallarını hangi kuruluş yayımlar? *(Cevap: Uluslararası Ticaret Odası, ICC.)*
2. Uluslararası forwarderların çatı kuruluşu hangisidir? *(Cevap: FIATA.)*
3. Konteyner sahip kodlarının uluslararası sicilini kim tutar? *(Cevap: BIC.)*

Sık sorulan sorular

Türkiye'de forwarder'ları hangi kuruluş temsil eder?
Uluslararası Taşımacılık ve Lojistik Hizmet Üretenleri Derneği (UTİKAD), Türkiye'de forwarder ve lojistik şirketlerini temsil eder. Uluslararası düzeyde forwarderların çatı kuruluşu FIATA'dır.

İhracatçı birliğine üye olmak zorunlu mu?
Evet. 5910 sayılı Kanun'a göre ihracatçıların ilgili ihracatçı birliğine üye olmaları zorunludur. Birliklerin çatı kuruluşu Türkiye İhracatçılar Meclisi'dir (TİM).

P&I kulübü nedir?
Armatörlerin ve taşıyıcıların üçüncü kişilere karşı sorumluluklarını (yük hasarı, çevre kirliliği, mürettebat gibi) karşılıklı sigortaladığı kuruluşlardır. Büyük kulüpler International Group of P&I Clubs çatısında toplanır.

KAYNAKLAR

5910 sayılı Türkiye İhracatçılar Meclisi ve İhracatçı Birliklerinin Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun, md. 4 (Alomaliye) — https://alomaliye.com/2009/07/03/5910-sayili-kanun-turkiye-ihracatcilar/
Kuruluşların resmî siteleri, aşağıdaki listede her kuruluşun adında bağlantı olarak yer alır

Bu rehber eğitim amaçlıdır ve yazarın kişisel görüşlerini yansıtır; çalıştığı ya da daha önce çalıştığı kurumların görüşü değildir. Sözleşme, gümrük ve finans kararlarında güncel resmî kaynaklara ve uzmanlara başvurun. Incoterms® Uluslararası Ticaret Odası'nın (ICC) tescilli markasıdır.

© 2026 Özgür Konakcı · ozgurkonakci.com. Bu belge, kaynak (ozgurkonakci.com) gösterilerek eğitim amaçlı paylaşılabilir ve çoğaltılabilir; ticari amaçla kullanılamaz.